

51.	1944-05-16	Mosquito FB Mk VI	TH-P
	Kåsehuvud, Ystad	MM421	418 (City of Edmonton) Sqn
	<i>S/L H.D. Cleveland (P) RCAF INT, F/S F. Day (N) RAF KIA</i>		

Kring årsskiftet 1943/44 skedde en omorganisation av Fighter Command. Nu bildades Air Defence of Great Britain (ADGB) samt Second Tactical Air Force. Syftet med den nya organisationen var att skapa ett effektivt jaktflyg med större enheter placerade på olika baser i England. Uppbyggnaden ingick i förberedelser inför invasion av "Festung Europa".

Vid Holmsley South fanns 121 Wing som omfattade 174, 175 och 245 Sqn. Dessutom fanns den kanadensiska 418 Sqn förlagd på samma bas. Sedan april 1944 hade man flugit daguppdrag och under slaget om Berlin flög man Flower-uppdrag, som innebar att man spanade över tyska nattjaktbaser och där attackerade eventuellt startande och landande flygplan.

På eftermiddagen den 16 maj startade S/L Scherf

och S/L Cleveland från Coltishall med sina respektive navigatörer F/O Finlayson och F/S Day. Uppdraget var att genomföra spontana anfall utmed den tyska östersjökusten. Flygningen gick upp till Danmark som man passerade på lägsta höjd och omkring klockan 17.00 GMT+2 nådde man Gedser. För S/L Cleveland var detta det trettionde uppdraget varefter han skulle få en sexmånaders placering i USA. Plötsligt fick man syn på en He 111 och S/L Scherf närmade sig målet bakifrån. Det tyska flygplanet sköts ner och störtade i vattnet. Omkring 15 minuter senare mötte de en Fw 190 och samma sak upprepades. Man svängde in över flygfältet vid Parow, som man nådde senare än beräknad tid till följd av tidigare avvikelser. S/L Cleveland svängde av åt vänster mot Rambin på Rügen och förstörde en He 111 och en Do 217 på

1944

flygplatsen. När han passerade på låg höjd över ett hangartak träffades Mosquiton av eld från luftvärn. Ett stort hål slogs upp i höger motor och vänster vingpets skadades. Troligen skadades även pitotröret eftersom fartmätaren slutade att fungera. Den träffade högermotorn började att vibrera våldsamt och måste flöjlas. Cleveland satte nu kurs över Östersjön mot England. Efter radiokontakt med Scherf bestämdes att han i stället borde styra mot Sverige. Eftersom Scherf hade gjort slut på all ammunition skulle han inte kunna stötta sin handikappade rotekamrat. S/L Scherf önskade lycka till och satte kurs mot Holmsley South där han landade klockan 19.36 GMT+2. Under hemflygningen blev han beskjuten från en tysk fartygskonvoj. Dessutom kolliderade han med en fågelflock som lättade när han passerade på låg höjd.

MM421 nådde den svenska kusten mellan Trelleborg och Ystad där Cleveland svängde österut och följde kustlinjen på 3 km avstånd. Plötsligt öppnade det svenska luftvärnet eld. Omedelbart steg han till 250 m och fällde ut landstället. Detta hjälpte inte för beskjutningen fortsatte allt närmare. Cleveland svängde då undan från luftvärnet och fällde in stället. Besättningen bestämde nu att man skulle landa på vattnet utanför den svenska sjögränsen och därigenom kanske slippa internering i Sverige. Vid enmotorlandningen i vattnet bröts först stjärtpartiet av men sedan bröts även kroppen i höjd med vingens bakkant och hela nosen sjönk ner under vattenytan. Trots att räddningsluckan fällts tidigare var det svårt att ta sig ut och upp till vattenytan. Besättningen kämpade desperat men kom till slut loss. F/S Day fastnade med sin utrustning och grep i panik tag i Cleveland, som i försöken att hjälpa själv höll på att dras ner. Cleveland lyckades utlösa Days räddningsväst och uppmanade navigatören att blåsa upp sin gummibåt. Den låga vattentemperaturen gjorde att krafterna snart sinade och med knapp nöd lyckades Cleveland blåsa upp sin gummibåt.

Efter att ha tagit sig upp i denna förlorade han för en kort stund medvetandet. Under kampen i vattnet hade han även svalt oljeblandat saltvatten. Flygplanet sjönk efter fem minuter och hamnade på 15 m djup. Den medtagne Cleveland och den nu livlöse Day plockades upp av ett av marinens fartyg, som anlände till platsen efter 45 minuter. Fartygsbesättningen startade förgäves upplivningsförsök av F/S Day. Läkare på lasarettet i Ystad kunde senare bara konstatera dödsfallet. Kläder och personliga tillhörigheter lämnades senare över till brittiska ambassaden.

S/L Cleveland fick stanna på sjukhuset närmare en vecka och under tiden påbörjades en undersökning av hans fall. Den brittiska flygattachén Air Commadore Maycock reste ner till Ystad för att få en förstahandrapport om händelseförloppet. Den första rapporten från Air Ministry i London talade om att svenskt luftvärn skjutit ner flygplanet.

Att luftvärnet fortsatt beskjutningen av Mosquiton berodde enligt UD på att personalen aldrig uppfattade att det främmande planet fällt ut stället. Dessutom använde tyska flygplan detta trick för att klara sig undan luftvärnsbeskjutning.

I slutet av maj reste S/L Cleveland till Stockholm för att besöka brittiska ambassaden. Han skrev där en rapport om händelsen där han även nämnde de två förstörda tyska flygplanen vid Ramin. Detta hade redan rapporterats av F/O Finlayson men hade inte godkänts av ADGB. När man den 10 november erhöll Clevelands egen rapport tillskrevs han emellertid även de två förstörda planen.

Efter besöket i Stockholm gick resan vidare med tåg till Dalarna för internering vid Solliden, Korsnäs. Samtidigt hade socialstyrelsen beslutat att Cleveland skulle frigges från internering eftersom han plockats upp utanför den svenska tremilsgränsen. Cleveland skrev den 10 juni in sig vid Solliden men checkade ut redan följande dag. Efter att ha återvänt till England blev S/L Cleveland den siste Commanding Officer (CO) vid 418 Sqn där han i maj 1945 efterträdde W/C Annan.